

POZICIJA

Dėl Europos Komisijos pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš ES nesančių valstybių ir Reglamentas (ES) Nr. 1037/2016 dėl apsaugos nuo subsidijuoto importo iš ES narėmis nesančių valstybių

2016 m. lapkričio 9 d. Europos Komisijos paskelbė reglamentų pakeitimų projektą, kuriame siūloma keisti dempingo maržos (normaliosios vertės) apskaičiavimo metodiką importui iš šalių, kuriose nustatomi dideli rinkos iškraipymai dėl valstybės kišimosi į ekonomiką. Komisija siūlo naudoti lyginamuosius standartus arba atitinkamas gamybos ir pardavimo sąnaudas, įskaitant taikomas tinkamoje tipiškoje šalyje, kurios ekonominis išsivystymas panašaus lygio kaip ir eksportuojančios šalies. Nustatant iškraipymus siūloma atsižvelgti į kriterijus (pvz. valstybės politiką ir įtaką, didelį valstybės valdomų įmonių skaičių, diskriminaciją, dėl kurios pranašumas teikiamas vietos bendrovėms, ir finansų sektoriaus nepriklausomumą). Konkretūs iškraipymai bus nurodyti Komisijos rengiamose specialiose rinkos iškraipymo ataskaitose apie šalis ar sektorius. ES pramonės subjektai galės naudotis šiomis Komisijos ataskaitomis teikdami skundus. Naujoji metodika bus neutrali, t.y. vienodai taikoma visoms Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) šalims narėms.

Lietuvos pramonininkų konfederacija pasisako už atvirą ir sąžiningą prekybą, kuri yra vienas esminių ekonominio augimo ir darbo vietų kūrimo variklių. Todėl teigiamai vertiname Europos Komisijos siūlomą reformos kryptį, siekiant užtikrinti ES bazinio reglamento suderinamumą su PPO, atsižvelgiant į dalies Kinijos stojimo į PPO protokolo nuostatų galiojimo pabaigą, kartu aprūpinant ES pramonę veiksmingomis prekybos apsaugos priemonėmis prieš nesąžiningą konkurenciją.

Tuo pačiu raginame ES institucijas priimti teisės aktus tobulinančius pakeitimus, kurie pilnai atitiktų šiuos pamatinius principus, užtikrintų sąvokų ir procedūrų aiškumą bei įmonėms gyvybiškai svarbų teisinį tikrumą:

1. Metodika turi atitikti PPO ir ES teisę, taip užtikrinant ES pramonei reikalingą teisinį tikrumą ir prognozuojamumą.
2. ES pramonei neturi būti užkrauta jokia papildoma našta (įrodymo našta, administracinė našta) lyginant su dabartine metodika, kuri galėtų apsunkinti ES

pramonės pastangas teikti skundus ir Komisijos galias inicijuoti tyrimus. Neturi būti jokių pakeitimų *prima facie* įrodymų vertinimo standartuose skundo pateikimo metu. Skundų procedūra privalo būti veiksminga, realistiška ir įgyvendinama.

3. Naujai siūloma antidempingo metodika turi išlaikyti galimybę taikyti efektyvias prekybos apsaugos priemones, griežtai nemažinant esamo priemonių lygio. Naujoji sistema turi naudoti alternatyvias kainas, esant sisteminiams gamybos kainų iškreipymams.
4. Turi būti aiškiai apibrėžta alternatyviųjų kainų koncepcija. Kaip alternatyvios kainos, turi būti skaičiuojamos rinkos kainos, NEĮSKAITANT tyrimo šalies, kur įtariami rinkos iškreipimai, kainų.
5. Metodika turi būti objektyvi, t.y. rinkos iškreipimai turi būti nustatomi remiantis objektyviais techniniais, ne politiniais kriterijais. Rinkos iškreipimai turi būti nustatomi remiantis nebaigtiniu techninių kriterijų sąrašu, neapsiribojant šiuo metu rinkos ekonomikos statuso vertinimui ES naudojamais penkiais kriterijais. Tai leistų prekybos apsaugos priemones veiksmingai ir lanksčiai taikyti prieš importą iš šalių su rinką iškreipiančiais horizontaliais ir sektoriniais veiksniais ar nesąžiningomis veiklomis, nenumatytomis teisės aktų priėmimo metu.
6. Komisija turi užtikrinti rinkos iškreipimo ataskaitų objektyvumą. Ataskaitos turi būti prieinamos šių teisės aktų pakeitimų įsigaliojimo metu. Be to, turi būti aiškiai įtvirtinta, kaip reguliariai ataskaitos bus atnaujinamos, kad atspindėtų realią padėtį rinkoje. Kiekvieno tyrimo metu turi būti nustatyti aiškūs terminai suinteresuotoms šalims, norinčioms ginčyti ataskaitų išvadas.
7. Turi būti užtikrintas Komisijos įsipareigojimas pateikti rinkos iškreipimo trečiosiose šalyse ataskaitas, apimant visus sektorius, kuriuose gali egzistuoti rinkos iškreipimai.
8. Sąvokos ir procedūros turi būti aiškios, kad nesukeltų skirtingų interpretacijų ir nevestų prie teisinio netikrumo bei nepageidaujamo bylinėjimosi (pvz., 1 straipsnis (1) (e) „Tyrimo šalys informuojamos *netrukus* po inicijavimo apie atitinkamų šaltinių ...“).

9. Komisijos pasiūlymai dėl metodikos yra glaudžiai susiję su šiuo metu svarstomais Komisijos pasiūlymais dėl Prekybos apsaugos priemonių (TDI) modernizavimo. Būtina siekti:
- panaikinti mažesnio maito taisyklės (lesser duty rule) taikymą tais atvejais, kai nustatomas dirbtinis ir struktūrinis žaliavų ir energetikos išteklių rinkų iškraipymas;
 - greičiau pradėti taikyti laikinąsias (provisional) antidempingo priemones galimo dempingo atveju;
 - taikant Bendrijos interesų (Union Interest) testo kriterijų, būtina atsižvelgti į realų dempingą, ir jį nustatčius prioritetą teikti ES gamintojams;
 - atsižvelgiant į pramonės kapitalo intensyvumą, turi būti taikomas aukštesnis tikslinio pelningumo rodiklis atliekant dempingo žalos skaičiavimą (injury margin calculation).

2017 m. kovo 16 d.